

[0660]

[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollē van
Diepenheim 1752 – 1768.]

Den 14 april 1753.

Extract¹ uyt het boek
van resolutien² der stad
Deventer.

Saturni³ den 14 april 1753.

Commissarissen Ten Brink
Bouwer, *deputeerden*

De heeren dezer stads gecommiteerden ten landdage hebben ter vergaderinge gerapporteerd, dat aan Ridderschap en Steden was gepresenteerd zeker requeste⁴ door de burgemeesters van het steden Diepenheim over de zaake der tollē tusschen deze stad en voorschreven steden in verschil zijnde met verzoek dat Ridderschap en Steden die zaake mogte believen af te doen, en dat 't zelve request bij haar heeren gecommiteerden was overgenomen, waarop gedelibereerd⁵ zijnde is goed gevonden ende verstaan voorschreven heeren gecommiteerden in mandatis⁶ te geeven, en te qualificeren⁷, om tot provisioneel⁸ berigt op dat request ter tafel van Ridderschap en Steden voor te dragen, dat schepenen en raad zig tegenswoordig die zaak aangaande, alleenlijk zullen refereren⁹ tot derzelve resolutien van den 10 maart en 6 april, beyde des jaars 1747 in de notulen van Ridderschap en Steden den 13 maart en 11 april des voornoemden jaars gerecesseerd¹⁰ gelijk mede tot de resolutie van Ridderschap en Steden zelfs op den voornoemden 11 april genomen

in

¹ uittreksel

² besluiten

³ zaterdag

⁴ verzoek(schrift)

⁵ beraadslagen

⁶ volmacht

⁷ bevoegd verklaren

⁸ voorlopig, tijdelijk

⁹ verwijzen naar

¹⁰ daarvan akte opgemaakt

in dat vast vertrouwen, dat Rid-
derschap en Steden, conform die
resolutie van den 11 april 1747 deze
zaak in zoverre als afgedaan zullen
houden of in suspenso¹¹ laten, zo
lange die van Diepenheim geene
nadere bewijzen van haar gesusti-
neerde¹² regt zullen hebben bijge-
bragt, ofte immers en in allen
gevallen, dat deze zaak, die zoveel
connectie¹³ heeft en als geënclaveerd¹⁴
is met die van de Schipbeek, in de-
zelfde staat mag gelaaten worden
als die nu is, zo lang de zaak van
de Schipbeek niet finaal getermi-
neerd¹⁵ of afgedaan is.

Dat Schepenen en Raad wel niet
zouden schroomen deze zaak te
brengen aan de decisie¹⁶ van een
onpartijdig gerigte, vertrouwende,
dat alleen door 't produceren der
afkoopsbrief waarvan copie over-
gegeeven is, klaar genoeg kan
aangetoond worden dat die van
Diepenheim gemelde tollën aan
deze stad hebben verkogt dog der-
wijl daaruyt zoude kunnen pro-
flueren¹⁷ een kostbaare procedure
die voor 't stedeken Diepenheim

misschien

¹¹ schorsing, opschorting

¹² ondersteunen

¹³ samenhang

¹⁴ ingesloten, verweven

¹⁵ beëindigd

¹⁶ vonnis, uitspraak

¹⁷ daaruit voortvloeiën

[1376]

*[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollén van
Diepenheim 1752 – 1768.]*

misschien ruineus zoude zijn, zo
bieden zig Schepenen en Raad alnog
aan, om een minnelijke conferentie
te hervatten, om daarin deze zaak,
zo mogelijk, te determineren¹⁸, en af
te doen.

Pro vero extractum

H. Bagerink
secretaris
1764.

¹⁸ de aard van iets vaststellen
*Historische vereniging
Old Deep'n*

[1377]

[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollën van
Diepenheim 1752 – 1768.]

Edelemogende Heren
Mijne Heeren

Ridderschap en Ste-
den de Staten van
Overijssel.

Geven eerbiedig te
kennen de burgermee-
steren van het ste-
deken Diepenheim,
hoe dat de heeren
van de Magi-
straat der stad De-
venter hebbende goed-
gevonden, om haar
remonstranten¹⁹ we-
gens het opbeuren²⁰
van sekeren tol, waar-
van sij in eene im-
memoriale²¹ possessie²²

sijn

¹⁹ betogers

²⁰ opheffen

²¹ onheuglijk

²² bezit

sijn bij U Edelemogende te beklagen, sij remonstranten bereeds in den jaere 1747 van hun onwraakbaar²³ regt bij ampele²⁴ berigt cum documentis²⁵ hebben doen blijken.

Dat wel daarop Haar Weledelehoogagtbare van Deventer contrarie²⁶ berigt hebben gedaan, sig beroepende op sekeren afstand, dog dat sij remonstranten²⁷ bij een nader berigt hebben aange-toont, dat dit contract het verschil, en den tol in queestie, geensints was rakende, ende in allen gevalle haar Wel Edelehoogagtbare seer tegen =en haar remonstranten ter contrarie, seer voordeelig was. Jae quod bene notandum²⁸, een notoir²⁹ bewijs, van dat het stedeken Diepenheim voorseker tot den tol geregtigt was, uyt kwam te leveren,

want

²³ onweerlegbaar, waar niets tegen ingebracht kan worden

²⁴ uitvoerig

²⁵ met schriftelijke bewijsstukken

²⁶ tegenstrijdig

²⁷ betogers

²⁸ en daar moet men goed nota van nemen

²⁹ evident, duidelijk

want daar dat voorschreven contract aanwijst, dat het stedeken ten faveure³⁰ van Deventer allene maar van sekerre particuliere³¹ gedeelte haeres tols soude hebben afgestaan, soo wijst het sig immers vanselfs, dat het stedeken dien tol alnog toekomt, voor sooverre het daar van in het geheel geen afstand bevonden word gedaan te hebben, aangesien de heeren van Deventer, kopende van haar remonstranten een gedeelte van dien tol, daardoor immers bij notoire³² consequentie haar luyden voor eygenaars van den gehelen tol hebben gerespecteert, dergestalte, dat haar weledele hoog agtbare in effecte thans haar remonstranten betwisten een regt, hetwelkse tevoren uytwijsens³³ het voornoemde contract, in het stedeken er-

kent

³⁰ ten gunste

³¹ afzonderlijke

³² evident, duidelijk

³³ uit hoofde van, krachtens

kent, jae voor een 1/3 gedeelte van
hetselve gekogt hebben.

Dat sij remonstranten dan
dit hun aloud regt alsoo bij
voornoemd hun nader berigt ende
hun vermeinte boven alle tegen-
sprake aangetoont hebbende
vervolgens u edele mogende dit
verschil bij resolutie van den
13 juny 1780 hebben gecomit-
teert³⁴ aan den heere verwal-
ter Drost van het Twenthe,
en de heer burgermeester van
Marle tot Campen, om par-
thijen in der minne, soo
doenlijk, te vergelijken, uti
sub A.

Dat sij remonstranten ten
gevolge van dien ook met
de heeren van Deventer
nae voorgaande advertisse-
ment³⁵ hier bij sub. B ten
fine³⁶ van accommodement³⁷ in
den selven jaere, wel voor

en

³⁴ zich verplichten tot, zich verbinden aan

³⁵ een geschrift dat men inlevert voor de beslissing ener zaak, waarin men haar nader uiteenzet en de bewijsgronden der
tegnpartij weerlegt

³⁶ ten einde (daarop te berichten)

³⁷ schikking

en ten overstaan van welgemelte heren commissarissen uit U *Edelemoggenden* in conferentie erschienen zijn, dog dat aldaer de sacke niet hebbe gevonden kunnen worden, doordien sij *remonstranten* oordelende in hunne qualiteit geensints bevoegt te sijn om een so notoir regt van haar stedeken (dat buyten dese tollén, als desselfs eenigste revenue³⁸ ten eenemaal te gronde gaan moet) te laeten varen, sig niet in staat konden vinden omme den voorslag van de heren burgermeesteren van Deventer, of wel van den here burgemeester G.T. Jordens, invougen die alhier om met een sekeren stuiver eens voor altoos vredig te weten, gedaen wierde, te mogen accepteren, als andersints. Dat dus dit verschil tot hier aan toe onafgedaan gebleven sijnde, sij *remonstranten* de vrij-

heid

heid hebben nemen moeten, omme sig wederom bij U *Edelemogende* te adresseren en uyt *consideratie*³⁹ van het grote belang, dat voor hun *Stedeken* resideert in de *conser-
vatie*⁴⁰ van dit hun tolregt, buiten het welke, als hun eenigste toeverlaat, .er bij mogelijkheid geen kans om te kunnen *subsisteren*⁴¹, voor hetselve overig blijven soude, op het aller ootmoedigste, met *inhaesie*⁴² van hare vorige berigten cum *documentis*⁴³ te versoecken

Dat U *Edelemogende* haar *remonstranten* in hun al-oud regt van tolle, waar van sij in eene *immemoriale*⁴⁴ *possessie*⁴⁵ ende ongestoorde oeffeninge⁴⁶ sijn, en het welk de heeren van *Deventer* uytregtens hun eigen *geëxhibeerd*⁴⁷ contract van een *particulieren* afstand, selfs te voren erkent hebben aan hun *Stedeken* te *competeren*⁴⁸ gunstiglijk

be-

³⁹ inzicht

⁴⁰ bewaaring, onderhouding

⁴¹ bijstaan, helpen

⁴² aan hanging

⁴³ met bijlagen

⁴⁴ onheuglijk

⁴⁵ bezit

⁴⁶ gebruik, gewoonte

⁴⁷ getoond

⁴⁸ toebehoren

believen te maintineren⁴⁹
ofte immers op het ingediende
hinc⁵⁰ in de staande dese ordi-
nans⁵¹ vergaderinge, sodanig be-
lieven te disponeren⁵², als u edele
mogende nae regte en justitie⁵³
sullen oordelen te behoren son-
derlinge mede reflexie⁵⁴ nemende op alle de
kosten, schaden en interessen voornamentlijk
daer bij geleden dat sedert de vele jaren dese
tollen [doorhaling niet leesbaar] niet geinnet ende
genoten sijn.
Twelck doende etc.

Jan Willem Schutte
Harmannus Matthijssen

⁴⁹ handhaven

⁵⁰ hierna

⁵¹ gewone

⁵² beschikken

⁵³ gerechtigheid, rechtvaardigheid

⁵⁴ overweging

Extract uit het register der re-
solutien van Ridderschap en
Steden de Staten van Overijssel.

Deventer den 13^{den} juny 1750.

De heren de Droste van Sallant en andere
haar edele mogende gecommiteerden tot de
saken van ..rantie, hebben ter vergadering ge-
rapporteert, dat ingevolge en tot voldanin-
ge van derselven resolutie commissoriant
van den 5 april 1747 en van den 12^{den} deser
geëxamineerd⁵⁵ hebbende seker berigt door
ofte wegens de burgemeesteren van het
stedeken Diepenheim, ingevolge en ter na-
kominge van de resolutie van Ridde rschap
en Steden van den 12 april desselven
jaars overgegeven op den 16 juny daar aan
volgende, nopende het heffen van sekere
toll voor de Magistraat van Deventer
aan haar wordende betwist, hebben ter ver-
gaderinge gerapporteert, dat van senti-
ment⁵⁶ soudën wesen, dat de heeren van
Deventer behoorden te worden versogt, om
door gecommiteerden van het stadje
Diepenheim, ten overstaan van gecommit-
teerden van Ridderschap en Steden ten-
einde om soo doenlijk een minnelijk accom-
modement⁵⁷ over genoemde verschil te treffen

en

Burgemeesteren van Diepenheim.

⁵⁵ onderzocht

⁵⁶ oordeel

⁵⁷ schikking

en daartoe in die conferentie wedersyts
over te geven hunnen sustenuen⁵⁸, met bijvoe-
ginge van sodane documenten en bewijs-
dommen, als tot adstructie⁵⁹ van deselve
ieder de sijne sullen vermeinen⁶⁰ te hunne ge-
strecken. Waarop gedelibereert sijnde, is
goetgevonden het selve rapport mits desen
te agreëren⁶¹ en teneynde in desen gemelt
te versoeken en te committeren⁶² de heeren
van Heerdt tot Eversbergen en B. van
Marle burgermeester der stad Campen

Accordeert⁶³ met het voorseide register
J. van Rouse.

⁵⁸ bewering, punt dat bepleit wordt

⁵⁹ toelichting, staving

⁶⁰ geloven

⁶¹ goedkeuren, aanvaarden

⁶² bevel geven, opdracht geven

⁶³ komt overeen

[0672]

*[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollén van
Diepenheim 1752 – 1768.]*

Dese aen handen van de
burgemeesteren van
Diepenheim.

[0671]

*[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollén van
Diepenheim 1752 – 1768.]*

Burgemeesteren van Diepenheim.

Ik twijffele geensindts of U Agtbaerheden sullen geinfor-
meert wesen, als dat den heer van Marle burgemees-
ter tot Campen, en ik door Ridderschap en Steden
sijn aengesteldt, als commissarissen over het verschil
dat U Agtbaerheden hebben met de heren burgemees-
teren van Deventer, over den tol van Diepenheim.
Derhalven so diendt dese om U Agtbaerhedens te waerschou-
wen, om sonder uitstel alle de papieren en doccumen-
ten, daertoe specterende, in gereedheid te brengen, om
als wijse nodig hebben en die commissie gereed sal
sijn, om daerover in conferentie te treden, het

aen

[1378]

*[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollén van
Diepenheim 1752 – 1768.]*

aen U Agtbaerhedens sijde niet mag haperen in
verwachtinge van deesen so blijve.

Eversbergen den 14
July 1750

Burgemeesteren van Diepenheim
U Agtbaerheden D.W. **Velade**
R.F. van Heerdt

[0674]

[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollén van
Diepenheim 1752 – 1768.]

Request⁶⁴ voor
de burgemesteren
van Diepenheim.

Extract uit het
boeke van resolutien der
stad Deventer.

Lune⁶⁵ den 3 april 1752.

Commissaris G.T. Jordens, *loco cum*
Bouwer

De heeren deser stads gecommittteerden tot de laast gehouden landdag hebben ter vergaderinge gerapporteerd, dat op die voorschreven landdag aan *Ridderschap* en *Steden* was gepresenteerd seker request⁶⁶ door de burgermeesters van het stedeken Diepenheim over de saake der tollén, tussen dese stad en voorschreven Stedeken in verschil sijnde, met versoek dat *Ridderschap* en *Steden* die saak op die vergaderinge mogten believe af te doen, en dat het selve request bij haar heren gecommittteerden was overgenomen. Waar op gedelibereert sijnde is goedgevonden ende verstaan, de heren deser stads gecommittteerden tot het voorhanden sijnde reces⁶⁷ van de landdag in mandatis te geven en te qualificeren, om tot provisióneel berigt op dat request ter vergaderinge van *Ridderschap* en *Steden* voor te dragen. Dat *Schepenen* en Raad sig tegenswoordig die saak aangaande, alleenlijk sullen refereren tot derselver resolutien van 10 maart 1747 gerecesseert⁶⁸ in de notulen

van

⁶⁵ maandag

⁶⁶ verzoek(schrift)

⁶⁷ besluit, overeenkomst, schikking

⁶⁸ vastgelegd (reces – verslag / besluit van een vergadering, m.n. bestemd voor de lastgevers van de aanwezigen)

van *Ridderschap* en *Steden* van den 13 daar aan volgende en van den 6 april 1747 gerecesseerd in de notulen van *Ridderschap* en *Steden* van den 11 daar aan volgende, en de resolutie van *Ridderschap* en *Steden* op den 11 april in die saak gevallen. Dat voorts wel waar is, dat discours⁶⁹ wijze in de conferentie tussen heeren deser stads gecommiteerdens en twee burgemeesters van Diepenheim ten overstaan van heren gecommiteerdens van *Ridderschap* en *Steden* volgens haar *edele mogenden* resolutie van den 13 juny 1750 gehouden geweest, door deser stads heeren gecommiteerdens is geavanceert⁷⁰, onder protest van daardoor in genen dele aan de saak selfs eenige praejudicie⁷¹ te geven, dat ingevalle de saaken van de Schipbeek tussen Deventer en Zwol eens finaal souden sijn afgedaan, of op eene vaste voet gebragt, tot genoegen van de stad Deventer als dan sijn heren gecommiteerdens voor haar particulier wel niet vreemd souden wesen, dat om aan de inclinatie⁷² van *Ridderschap* en *Steden* tegemoet te komen om dit verschil over de tollen in der minne met die van Diepenheim af te doen, de stad Deventer iets over soude stappen, om bij wijze van transactie

aan

⁶⁹ pratende wijze, gesprek, rede

⁷⁰ gevorderd

⁷¹ schade, nadeel, afbreuk, afstand van enig recht

⁷² neiging, toeneiging

aan het stedeken Diepenheim wat ten volsten te komen. Dat ondertussen schepenen en raad vastelijk vertrouwen, en daarop insteren, dat *Ridderschap* en *Steden* conform derselve resolutie van den 11 april 1747 dese saake in soo verre als afgedaan sullen houden of in suspenso⁷³ laten, solange die van Diepenheim gene nadere bewijsen van haar gesustineerde⁷⁴ regt sullen hebben bijgebracht, ofte immers en in allen gevalle dat dese saake, die soo veel connectie⁷⁵ heeft en als geënclaveert⁷⁶ is met de saak van de Schipbeek, in deselve staat mag gelaten worden, als die nu is, soolange als die saak van de Schipbeek niet is finaal getermineert⁷⁷ of gereguleert⁷⁸ en afgedaan.

Pro vero extractum
H. Borginck
secretaris
1752.

⁷³ opschorting

⁷⁴ ondersteunde

⁷⁵ verband hebben met

⁷⁶ deel uitmaakt van

⁷⁷ afgedaan

⁷⁸ geregeld

[0681]

*[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollen van
Diepenheim 1752 – 1768.]*

Requeste⁷⁹
door de burgemeesteren van
Diepenheim.

Verzoekende afdoe-
ninge van zaeken
nopens hun tolregt
met de weledele hoog-
agtbare heeren van
de Magistraat der
stad Deventer

⁷⁹ verzoek(schrift)
*Historische vereniging
Old Deep'n*

[0678]

[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollen van
Diepenheim 1752 – 1768.]

Den 1753

Edele Mogende
heeren.

Mijne heeren
Ridderschap en Steden
de Staten van Overijssel.

Geeven eerbiedig te
kennen de borgemees-
teren van Diepenheim
hoe sij in den vervloo-
ten jaere bij reques-
te van U *Edelemogende*
verzogt hebbende om
haar Stedeken gunstig
te maintineren bij
seker hun tolregt
waar omtrent hun
de heeren van de Ma-
gistraet van Deventer
verschil sedert enige

jaeren

jaeren gemaekt hebben, gelijk U Edelemogende door de successive⁸⁰ handelingen en aengestelde commissie kennelijk is quo relatio⁸¹, ofte in die saeke na regte en justitie te decideren⁸².

Dat haer Weledelehoogagtbare die hunne requeste⁸³ hebbende believen over te nemen, sij remonstranten verhoopt hadden, dat Haer Weledelehoogagtbare daer tegens op dese laest gehouden vergaderinge soudē gehandelt hebben.

Dog dat zij remonstranten berigt zijnde zulks niet te wezen gedaen, zoo moeten ze uyt consideratie⁸⁴ van het grote belang 't welk hun verarmt en buyten des geheel geruineerde stedeken bij dit haer notoir competerende⁸⁵ tolregt heeft, de vrijheyd nemen, omme sig amptshalven werderomme met relatie tot de stukken van deze zaeke te adresseren bij U Edelemogende met ootmoedige inhaesive⁸⁶ bede,

dat

⁸⁰ achtereenvolgende

⁸¹ naar het verband (tussen die zaken)

⁸² besluiten

⁸³ verzoek(schrift)

⁸⁴ gezien

⁸⁵ toekomende

⁸⁶ toegevoegde

dat U Edelmoegende
hun Stedeken bij dit
tolregt believe te main-
teneren⁸⁷, ofte immers
daer inne hangende dit
reces⁸⁸ sodanig decideren⁸⁹
als na regte en justitie
sullen meinen te behoren.
't Welk doende etc.

Jan Willem Schutte,
Harmannus Matthijssen,
Gerardus van Zuijlekum,
Gerrit Wolbers,
Reindt Boebers.

⁸⁷ handhaven

⁸⁸ besluit, akte

⁸⁹ besluiten, beslissen

[0682]

[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollen van
Diepenheim 1752 – 1768.]

Den 20 maart 1755

Edelemogende heren.

Mijne heren
Ridderschap en
Steden de staten van
Overijssel.

Geven eerbiedig te ken-
nen de burgermeesteren
van het steedjen Diepen-
heim, hoe dat de Weledele-
hoogachtbare Heren van
de Magistraat der
stad Deventer haar be-
reeds in dato den 14^{den}
meert van den jaere
1747 alhier voor U *Edele-*
moggenden hebben believe-
aan te doen en te be-
klagen over hunnen alou-
den tol, waarvan sij tot op
dien tijd in een onbe-

spierde

spierde⁹⁰ possessie⁹¹ daar geen ge-
heugen ter contrarie⁹² van exteert ge-
weest waren.

Dat U *Edelemoggenden* haar remonstran-
ten destijdes gelast hebbende om
hun regt tot het heffen van den-
selven tol te demonstreren, sulx
ook door haar luiden bij eene
en andere schrifture, te weten bij
berigt loco antwoord, ende bij nadere
berigt loco duplycque⁹³ dermaten in-
contestabel⁹⁴, na haar vermeinte ge-
daan is, dat daaraan geen
twijffel overig is gebleven, selfs so-
danig,
dat Haar Welede/hoogachtbare
't selve regt aan hun vervallen
Steedjen, 't welk buyten desen tol
geen andere revenues meer heeft
selfs erkent hebben, wanneer se ter
tafel van U *Edelemoggenden* hebben be-
lieven over te geven ene resolutie

ofte

⁹⁰ niet verhinderen

⁹¹ bezit

⁹² tegen gesteld aan

⁹³ antwoord in tweede termijn (instantie)

⁹⁴ onweerlegbaar

[0689]

*[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollén van
Diepenheim 1752 – 1768.]*

Request⁹⁵
voor de burgermeesteren van 't
steedjen Diepenheim.

Memorie loco replycque⁹⁶, bekleedet met een document, sijnde een brief van sekeren overkomste, waar bij 't selve steedjen aan Deventer een gedeelte van dien tol gecedeert⁹⁷ heeft, woedanigen handel immers haar welede/e hoogachtbare, wiens wijsheid, prudentie⁹⁸, en doorsigt in h et behandelen van saeken, bekent is, nooyt in de voorledene eeuwe met Diepenheim soudē hebben kunnen ingaan, so se het regt van desen tol in 't selve steedjen destijdes niet hadden erkent, gelijk men al meermalen heeft aangemerkt gehad.

Dat dese sake vervolgens een en ander jaar buyten poursuite⁹⁹ gebleven sijnde, in den jare 1750 op den 13 juny is commissoriaal¹⁰⁰ gemaakt aan wijlen de heere baron van Heerdt tot Eversbergen, en de heer van Marle, burgermeester

tot

⁹⁶ eerste verweer

⁹⁷ overgedragen

⁹⁸ inzicht

⁹⁹ vervolging, doorzetting

¹⁰⁰ in onderzoek bij een commissie

tot Campen, die ook parthijen hebben gehoord in ene conferentie daarover gehouden.

Dog dat het verschil aldaar niet hebbende geassopiëert¹⁰¹ kunnen worden sij remonstranten sig verders en specialijk in den jaere 1752 bij ene inheesive¹⁰² requeste¹⁰³ bij U Edelmoggenden hebben geadresseert en versogt, of maintien¹⁰⁴ in hun aloude, immemoriale¹⁰⁵, en bij de heren van Deventer ipso facto¹⁰⁶ erkende tolregt, of decisie¹⁰⁷ op het hinc¹⁰⁸ in de ingediende.

Dat die requeste bij Haar Weledelēhoogachtbaren als ook desersijdse nadere instantien, nog laatstelijk in den vervloten jaere 1754 tot Campen gedaan, successivelijk altoos sijn overgenomen, sonder dat Haar Weledelēhoogachtbaren in alle die jaeren tot op desen dag, immers voor soo verre sij remonstranten weten, belieft heeft daarop of iets naders te

han-

¹⁰¹ gesust

¹⁰² toegevoegde

¹⁰³ verzoek(schrift)

¹⁰⁴ houding, handhaving

¹⁰⁵ ongedenkwaardige

¹⁰⁶ door de daad zelve

¹⁰⁷ beslissing, besluit

¹⁰⁸ ?

te handelen, (waarvan sij *remonstranten* als beklaagdens, die het laatste seggen *notoir*¹⁰⁹ toekomt, dan wel *copie*¹¹⁰, ofte immers kennisse souden hebben gekregen) ofte dat het Haar *Welede/lehoogachtbaren* ook behaagt heeft, om sig mede ter *decisie*¹¹¹ aan U *Ede/emoggenden* te *submitteren*¹¹². Dat nu wel sij *remonstranten* geensints *twijfelen*, of de heren van Deventer, in ongelijk bevonden wesende, sullen haar luiden wegens so vele jaeren, als se sedert den jaer 1747 den tol hebben missen moeten, ende tot dat eynde vele *costen* aanwenden, *voorseker indemniseren*¹¹³, en kost en schadeloos houden. Dog dat sij intusschen van het *genot* en de *emolumenten*¹¹⁴ van desen tol bij *continuatie*¹¹⁵ ontblotet blijvende, verhopén dat Haar *Welede/lehoogachtbaren*, die zelfs de *armoedigheid* van 't steedjen Diepenheim kennen, en mede weten, dat 't selve *buyten* desen tol, haar enigste *revenue*¹¹⁶, *ogenschijnlijk voortvaart te gronde* te gaan,

haar

¹⁰⁹ algemeen bekend

¹¹⁰ in afschrift

¹¹¹ besluit, beslissing

¹¹² zich onderwerpen

¹¹³ schadeloos stellen

¹¹⁴ voordeel, bate, gewin

¹¹⁵ vervolg, aanhouding

¹¹⁶ inkomsten, opbrengsten

haar *remonstranten* niet kwalijk sullen nemen dat se door grote needsaken, daar haar het gemis van de oefeninge van dit regt onvermijdelijk instort, geperst¹¹⁷ sig al wederom bij U *Edelemoggenden* als hunne souverainen¹¹⁸, ende waare voorstanders van alle regt en billijkheid, moeten adresseren, waar toe se ootmoedigst de vrijheid nemen bij desen, met nederige bede, ende inhaesiven¹¹⁹ versoeke.

Dat U *Edelemoggenden* haar *remonstranten* bij hun aloude regt van tol gunstelijk believe te maintineren¹²⁰, of op het hinc in de ingediende sodanig, staande nog dese vergaderinge, believe te disponeren¹²¹ als U *Edelemoggenden* na regt en justitie sullen meinen te behoren.

Ten ware dan nog, dat de heren van de Magistraat der stad Deventer, die allenthalven ende in essentie alhier

de

¹¹⁷ genoodzaakt zien

¹¹⁸ van geen hoger gezag afhankelijk, oppermachtig

¹¹⁹ toegevoegde

¹²⁰ handhaven

¹²¹ beschikken, regelen

de post van aanleggers¹²² be-
kleedden nog iets naders op de-
sersijdse nadere berigt loco duplycque¹²³
mogten willen overgeven, 't welk
men eerbiedigst van Haar Weledelehoog-
achtbaren versoekt; ten eersten, im-
mers mede staande dese vergade-
ringe, te mogen worden gedaan,
in welken val men dan eventueel
versoekt.

Dat U Edelemoggenden daarvan aan
haar remonstranten als beklaagden,
believen te geven copie, met
praefixie¹²⁴ van een sortabelen
termijn, om daartegens
haar laatste belangens te
konden inbrengen, ofte etc.

Swolle
den 20 maart
1755.

Twelk doende etc.
Jan Willem Schutte,
Harmanus Matthijsen.

¹²² eisers in een proces

¹²³ antwoord in tweede termijn (instantie)

¹²⁴ vooraf bepaald

[0690]

[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollén van
Diepenheim 1752 – 1768.]

20 april 1765.

Edelemogende heren.

Mijnheeren
Ridderschap en Steden
de Staten van Overijs-
sel.

Geven eerbiedig te
kennen de burger-
meesteren van Die-
penheim, hoe dat sij
luiden gehoopt heb-
ben dat in den ver-
vloten jaere de beken-
de proceduire over
den tol die tusschen
de stad Deventer *ende remonstranten*¹²⁵
sedert jaeren volschre-
ven daer ligt, ad re-
ferendum¹²⁶, soude ver-
sonden hebben kunnen
worden.

Dan sulx alnog niet geschied
wesende so moeten *remonstranten*
de vrijheid nemen

¹²⁵ betogers

¹²⁶ te verwijzen

[0691]

[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollén van
Diepenheim 1752 – 1768.]

met inhaesie¹²⁷ van haar vorige ad-
dressen sig bij U Edelemoggende thans weder
te vervoegen met ootmoedig ver-
zoek.

Dat U Edelemoggende thans
sodane dispositie¹²⁸ belie-
ven te maken,
dat deselve proceduire
geinventariseert gesloten
en ad referendum¹²⁹ ver-
sonden worde.

Twelk doende

H. Hubert qqa¹³⁰, A.N. Fabius.

meert 1765

¹²⁷ toevoeging

¹²⁸ beschikking

¹²⁹ stemming waaraan alle leden deelnemen, niet alleen de afgevaardigden

¹³⁰ qualitate qua – in de bedoelde of genoemde hoedanigheid, ambtshalve

Requeste¹³¹
voor de burgermeesteren van Diepenheim
versoekende inventarisatie en
versendinge der procedure tegen
de stad Deventer over de
tol.

Ridderschap en Steden.

[in ander handschrift (later?) toegevoegd]

26 maart 1765 hier op gedisponeerd¹³² en
gesteld in handen der heeren van Coe-
verden tot Rhande senior en Testrinck,
ten fine van examinatie¹³³ en rapport.

1765, 20 april afgedaan.

¹³¹ Vezoek(schrift)

¹³² beschikken, regeling getroffen

¹³³ ten einde onderzocht te worden

[0693]

[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollén van
Diepenheim 1752 – 1768.]

Den 4 20 april 1766

Edelemogende heren.

Mijnheeren
Ridderschap en Steden, de
Staten van Overijssel.

Remonstreren¹³⁴ eerbiedigst de
burgermeesteren van 't
stedeken Diepenheim, dat
niet tegenstaende dit steed-
jen sederd een immemo-
riale¹³⁵ tijd met kennis en
patientie¹³⁶ van Uw Edelemoggende
gelijk uit de successive re-
keningen der ... landrent-
meesters van Twenthe te
sien is, in de possessie¹³⁷ ge-
weest sij van de tollén
te Diepenheim, nochtans
dit steedjen 't ongeluk
gehad heeft van hierover
in verschil te raeken met

Haar Weledele

¹³⁴ betogen

¹³⁵ onheuglijke

¹³⁶ geduld, lijdzaamheid

¹³⁷ bezit

Haer Welede/hoogachtbare de heren
van de Magistraat van Deventer
dat Uw Edel^{moggenden} in den beginnes deser
verschillen en wel bij resolutie¹³⁸ van
den 12 april 1747 hebben goedgevon-
den de remonstranten¹³⁹ te gelasten om
met 't heffen deser tollē stil te staen
kragtens welke resolutie¹⁴⁰ 't steed-
jen dit inkomen heeft moeten mis-
sen van 1747 in april tot 1766 in
october.

Dat de remonstranten nu wel hebben
getriumpheert en in 't besit der tollē
sijn hersteld, dog dat de stad Deven-
ter geen verder vergoedinge van
schade wegens 't gemis der tollē
is opgelegd als van de jaere 1756
toen de remonstranten in proces gead-
mitteerd¹⁴¹ sijn, waer voor sij niet
meer kunnen bedingen als 950 guldens
terwijl 't steedjen daer tegen met

ongeveer

¹³⁸ besluit

¹³⁹ betogers

¹⁴⁰ besluit

¹⁴¹ toegelaten

ongeveer tweeduisend guldens proceskosten beswaerdes behalven de verdere schulden waerin 't selve steedjen door 't gemis van hun wet-tig inkomen is vervallen.

Dat behalven de onmagt van dit steedjen 't ten uitersten hard voor 't selve valt die last te moeten dragen en dan nog sooveel jaeren van 1747 af tot 1756 toe hun inkomste te moeten missen, daer 't seker is.

Dat Diepenheim wel in proces kon vervallen over dit tolrecht, maer buiten een staatsresolutie hangende 't verschil niet buiten de possessie¹⁴² der tollē had kunnen geraken sijnde uit de sententie¹⁴³ te sien, dat sonder dese resolutie¹⁴⁴ aen Diepenheim de kosten sekerlijk souden toegewesen sijn.

Dat

¹⁴² bezit

¹⁴³ vonnis, oordeel

¹⁴⁴ besluit

Dat die resolutie¹⁴⁵ van 1747 destijdes wel met een goede intentie (ge-lijk men van de souverain niet anders stellen mag) sal genoomen sijn in verbeelding namentlijk dat 't regt van Diepenheim ongegrond was, dog nu van agteren geblijkt, dat op die wijze (onder eerbiedige reverentie¹⁴⁶) niet hadde behoren genomen te worden.

Kunnen de aen remonstranten¹⁴⁷, die selder 1747 dus aenstonds en bij continuatie Uw *Edelemoggenden* met menigvuldige adressen hebben lastig gevallen, niet geïmputeert¹⁴⁸ worden, dat de proceduire niet eerder begonnen is.

Al waeromme de remonstranten op 't nedrigste smeken,

Dat Uw *Edelemoggende* hun wegens de schade die sij

door

¹⁴⁵ besluit

¹⁴⁶ eerbied

¹⁴⁷ betogers

¹⁴⁸ aangerekend

door een resolutie¹⁴⁹ van
Uw *Edelemoggenden* op abusive
gronden genomen zijnde
hebben geleden, mogen
de domageren¹⁵⁰ en dat
dus aen Diepenheim uit
de provinciale caste mo-
ge worden gerestitueert¹⁵¹
't geen dit steedjen we-
gens tollē van 1747 tot
1756 had moeten genie-
ten, ieder jaer plus
minus op veertig daalers
gerekend, de daeler te-
gen 31 stuivers en een
oortjen, met de kos-
ten ter taxatie.
Ofte bij aldien Uw *Edele-*
moggenden onverhoopt daer-
in mogten difficulte-
ren¹⁵², dat dan aen dit

steedjen

¹⁴⁹ besluit

¹⁵⁰ damage - schade

¹⁵¹ in rechten hersteld

¹⁵² bezwaar maken

steedjen om al 't voor-
schreven en bijzonder me-
de wegens desselvs onver-
mogen een sekere conve-
nable¹⁵³ somme bij wege
van gratificatie of ter
sublevering¹⁵⁴ van 't steed-
jen in hunne door 't
proces gemaekte schul-
den moge worden toege-
legt.

Dit doende,

H. Hubert qqa¹⁵⁵, H.R. Fabius qq¹⁵⁶.

¹⁵³ passende

¹⁵⁴ kwijtschelding van schuld

¹⁵⁵ qualitate qua – in de bedoelde of genoemde hoedanigheid, ambtshalve

¹⁵⁶ qualitate qua – in de bedoelde of genoemde hoedanigheid, ambtshalve

[0699]

[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollén van
Diepenheim 1752 – 1768.]

A 10

Requeste¹⁵⁷
voor de burgermeesteren
van Diepenheim.

Versoeckende
wegens 't gemis der tollén
..... decideert

Ridderschap en Steden

[In ander handschrift (later?) toegevoegd.]
1768, 9 april de heeren ordinaris¹⁵⁸ gedepu-
teerden geautoriseerd¹⁵⁹, om hier voor een ordonnantie¹⁶⁰
te slaan ter somme van honderd silver ducaton.

Hier voor ordonnantie geslagen
Den 20 april 1764.

¹⁵⁷ verzoek(schrift)

¹⁵⁸ gewoon

¹⁵⁹ gemachtigd

¹⁶⁰ bevel

[0705]

*[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollén van
Diepenheim 1752 – 1768.]*

Request¹⁶¹
voor de burgemeesters
van Diepenheim

[0700]

[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollën van
Diepenheim 1752 – 1768.]

Edelemogende heeren
mijne heeren
Ridderschap en Steden
de Staten van Overijs-
sel.

Geven eerbiedigst te kennen
de burgemeesteren van
Diepenheim hoe dat sij geëxa-
mineert¹⁶² hebbende, hetgeen
de Weledelehoogachtbare
heeren van de Magistraat
van Deventer op den laatst-
leden landdag in opsigte
van de onderlinge queestie
over den tol in dato
den 21 maart laatstleden
in de notulen van U Edele-
moggende hebben believen
te doen insereren¹⁶³, sij
remonstranten¹⁶⁴ daarbij niet vin-
den geavanceert¹⁶⁵, 't geen

sij

¹⁶² getoetst

¹⁶³ inzetten, invoegen

¹⁶⁴ betogers

¹⁶⁵ gevorderd

sij nodig oordelen verder te moeten worden beantwoort. Dat ook de quaestie over de Scheepbeke tusschen Deventer en Zwol, die al jaeren en daegen heeft stil gestaan de onderhavige quaestie over hunnen particulieren tol, die hares eragtens daarmede (valva reverentia¹⁶⁶) ook geen gemeenschap heeft, niet buyten decisie¹⁶⁷, ende dus haar *remonstranten*¹⁶⁸ buyten de possessie¹⁶⁹ en exercitien¹⁷⁰ van dit hun regt, behoort te houden.

En dewijl sij te seer vertrouwen op de regtmaticheid van haere goede sake, dan dat sij bij wijse van accoort sig hun regt met een stuyvertjen geld soudē laten afkopen. Soo verhopē se, dat de Weledē/ehoogagtbare heeren van de Magistraat van Deventer niet qualijk sullen willen believe

te

¹⁶⁶ eerbied, ontzag

¹⁶⁷ uitspraak, vonnis

¹⁶⁸ betogers

¹⁶⁹ bezit

¹⁷⁰ oefeningen

te nemen, dat se verklaren de-
selve sake door gene nadere
conferentien in verdere wijdlopig-
heid¹⁷¹ te mogen brengen, son-
derlinge door dien se van dit
hun regt, 't welk sij heeren
van Deventer door hun eygen
producte coopbrief tanquam pro-
prio sese jugulantes gladio¹⁷²,
al hadde men niets meer (als
nogtans jae) voor het steedjen
hebben ontegensprekelijk vast-
gemaakt, niet het allerminste
vermogen toe te geven, in die
sekere fiducia¹⁷³, dat se bij uytkomste
van saken daar bij ook gemain-
tineert¹⁷⁴, ende diensvolgens kost
en schadeloos in hun vorige
besit en possessie¹⁷⁵ sullen worden
gerestitueert¹⁷⁶.
Derhalven met inhaesie¹⁷⁷ van
alle hunne vorige remonstrantien¹⁷⁸

en

¹⁷¹ breedvoerig

¹⁷² tanquam proprio sese jugulantes gladio –terwijl zij zich a.h.w met hun eigen zwaard kelen / de hals afsnijden / vermoorden

¹⁷³ vertrouwen

¹⁷⁴ blijven bij, behouden

¹⁷⁵ bezit

¹⁷⁶ hersteld

¹⁷⁷ toevoeging van

¹⁷⁸ betogingen, klaagschriften, bezwaarschriften

en, stukken en handelingen
souden iets nadeligs uyt het
genotuleerde van de Weledelehoog-
achtbare heeren der Magistraat
van Deventer te willen hebben
geavoueert¹⁷⁹. Alnog op 't ootmoedigste
versoekende,

Dat U Ede/emogen-
de haar remon-
stranten¹⁸⁰ bij hun al
oud regt van tol
gunstelijk believen te
maintineren¹⁸¹, ofte im-
mers daarin, met
ingenomen advys van
twee regtsgepromoveer-
den of een onzijdig hof
van justitie, also in het
winnen ofte verliesen van
dese sake het gehele welwesen
van 't steedjen, 't welke buy-
ten des geen inkomen heeft

en

¹⁷⁹ bekennen, erkennen, toegeven

¹⁸⁰ betogers

¹⁸¹ handhaven

[0704]

[Historisch Archief Overijssel no. 936.
Stukken betreffende de tollén van
Diepenheim 1752 – 1768.]

en totaal geruïneerd¹⁸² is,
resideert sodanig sullen
believen te decideren¹⁸³, als
U *Edelemoggenden* na regte en
justitie¹⁸⁴ sullen oordelen
te behoren.

Twelk doende

H. Hubert
qqa¹⁸⁵

¹⁸² te gronde richten, tot armoede brengen

¹⁸³ beslissen

¹⁸⁴ gerechtigheid, rechtvaardigheid

¹⁸⁵ qualitate qua, in de bedoelde of genoemde hoedanigheid, ambtshalve

